

منبهات

MÜNEBBİHAT (TERCEMESİ)

Müellifi
İBN-İ HACER EL- ASKALÂNÎ

Mütercimi
YUSUF COŞKUN

Münebbihat
İbn Hacer el-ASKALÂNÎ

Türkçe Tercemesi
Yusuf COŞKUN

Kapak Tasarımı
Dr. Enes BAŞAK

Mizanpaj
Fatih KIRMIZIGÖZ

Editör
Esmâ Nur Ayşe ÇELİK BAŞAK

1. Basım, Eylül 2024

ISBN
978-625-94955-6-9

Yayınevi
Ak Oruçođlu Yayınları
Kitap Basım, Yayın ve Tanıtım Hizmetleri
Büyük Sanayi Cad., Elif Sok., No 7/197,
İskitler, Altındağ/ANKARA
+905326220774
www.akorucoglu.com

ÖNSÖZ

Hamd Alemlerin Rabbi olan Allah'a (cc) aittir. Salat ve Selam gönüllerin sultanı Efendimiz Hz. Muhammet Mustafa'nın (sav) üzerine olsun. Efendimizin ashabına selam olsun. "Münebbihat" isimli eseri ümmete emanet eden müellifin kabri pür nur, makamı âli olsun.

Bu eseri çevirirken maddi ve manevi desteğini esirgemeyen eşim Fehiman COŞKUN hanımefendiye teşekkür ederim.

Bu çeviriden istifade eden, okuyan herkese hakkıyla anlayıp amel edebilmeyi de Rabbimden niyaz ederim.

Gayret bizden, TEVFİK Rabbimizden...

Yusuf COŞKUN

İBN HACER el- ASKALANÎ (1372-1449m.)

Meşhur hadis alimlerindendir. Tesirli vaazları ve hutbeleriyle tanındı. Hayatının büyük bölümünü hadis ilmine verdi. Devrinin en ünlü ve yetkili alimlerinden biri oldu. İstifade ettiği eser ve şahısların isimlerini belirtmede büyük titizlik gösterdi. Fıkıh sahasında da kendini yetiştirdi. Çok sayıda eser kaleme aldı.

Asıl adı Şihabüddin'dir. Filistinli olup memleketi olan Askalan'dan ötürü Askalani, yedinci dedesine nispetle İbn Hacer olarak anıldı. Ebü'l-Fazl künyesinin yanında soyunun dayanağından dolayı Kinani ünvanlarıyla da anıldı. İbn Hacer lakabıyla meşhur oldu. Künyesi Ebü'l-Fazl Şihabüddin Ahmed bin Ali bin Muhammed el-Askalani şeklindedir.

Şubat 1372'de (H. 773) eski Mısır'da doğdu. Dört yaşında iken babası bir süre sonra da annesi vefat edince ablası ile yalnız kaldı. Ancak, babası vefatından önce hem kendilerine yetecek kadar servet bıraktı hem de biri ticaretle, diğeri ilimle uğraşan iki dostuna onları emanet etti. Her ikisinin de ilimle uğraşmaları ve eğitimlerini tamamlamaları sağlandı.

İbn Hacer, dokuz yaşında hafız oldu. On iki yaşında babasının dostu Harrubi ile Mekke'ye gitti ve burada dersler aldı. Bir çok önemli eseri hıfzetti. Başta hadis olmak üzere fıkıh, Arapça ve matematik derslerini aldı. Edebi ilimlerle meşgul olup meşhur şair ve ediplerin eserlerini okuyarak kendini geliştirdi. Bu arada Peygamber Efendimiz (asm) hakkında şiirler yazmaya başladı.

Çok sayıda alimden ders aldığı halde yirmi yaşından itibaren ilmi seyahatlere başladı. İskenderiye, Hicaz, Yemen, Taiz, Aden, Zebid, Vadihasib gibi şehirleri dolaştı. Buradaki alimlerden istifade etti. Birkaç kez daha Hicaz'a gidip ilimle uğraşmaya devam etti. Seyahatlerinden sonra Mısır'a döndü. Memluk Sultanı Seyfeddin Barsbay ile birlikte Amid'e (Diyarbakır) Şafii kadısı sıfatıyla gitti. Yol güzergâhı boyunca uğradığı yerlerde ilim meclislerini teşkil ederek hadis konusunda bildiklerini öğretmeye çalıştı.

İbn Hacer, 1403 yılından itibaren vefatına kadar yaklaşık 46 yıl muhtelif okullarda hocalık yaptı. Birçok medresede özellikle hadis derslerini okuttu. İlim meclislerine ayrı bir önem verdi. Vefatına kadar evinde ve diğer yerlerde alimleri bir araya getirerek bu meclisleri canlı tuttu. Bu meclisler esnasında ezberinde tuttuğu hadisleri yazdırttı. Böylece on ciltlik hadis eseri vücuda geldi. Yirmi yedi yıl boyunca ısrarla reddettiği Mısır Şafii başkadılığına Sultan tarafından tayin edildi (1423). Vefatına yakın bir zamana kadar bu görevi devam ettirdi. Bu arada hakkındaki şikayetlerden dolayı yedi kez görevden alındı. Yapılan tahkik sonucu her seferinde haklılığı anlaşılınca tekrar görevine iade edildi.

Ömrünü ilme adayan İbn Hacer, sadece hadis alanında yüz yetmişe yakın eser kaleme aldı. Eserlerini kaleme alırken çok sayıda kaynaktan istifade etti. Kaynaklarını bir bir naklederek bu konudaki titizliğini gösterdi. Yaptığı hizmet ve özverili çalışmasından ötürü "Emirü'l-mü'minin fi'l-hadis" ünvanına layık görülen ender alimlerdendir. (M. Yaşar Kandemir, "İbn Hacer el-Asalânî", TDVİA., C. XIX., s. 517)

Fıkıh alanında da otuza yakın eser yazdı. Bir taraftan fıkıh derslerini okuturken diğer taraftan da çeşitli konularda fetvalar verdi. Çalıştığı konuda, ilgili bütün kaynaklara ulaşmaya çalışarak muhtelif fikirleri bir araya topladı. Farklı fikirleri verdikten sonra görüş bildirme yoluna gitti.

Örnek bir ömür yaşayan İbn Hacer, 1449 yılında Kahire'de Hakk'ın rahmetine kavuştu. Cenaze namazı Halife tarafından kıldırıldı. Çok büyük bir kalabalık cenaze merasimine iştirak etti. Mekke dahil bir çok yerde kendisi için gıyabi cenaze namazı kılındı. Naaşı Karafetüssuğra Kabristanına defnedildi.

Eserleri

İbn Hacer değişik alanlarda yüzlerce eser yazdı. Yazdığı eserlerin sayısı hakkındaki kayıtlar ve rakamlar muhtelifdir. Verilen rakamlar 150-300 arasındadır. En önemli hadis çalışmalarından bir tanesi Sahih-i Buhari ile ilgili şerh çalışmasıdır. Şerh ve muhtasar olarak yazdığı iki eserle çok önemli bilgiler vermektedir. *Et-Tezkiretü'l-hadisiyye* adlı eseri on ciltten müteşekkildir. Bu eserinde hadis metinlerini bir araya getirdi. Tağlikü't-ta'lik eserini yazarken 350 kaynaktan istifade etti.

Yaptığı "*Kırk Hadis*" çalışmasında, derlediği hadislerin Kütüb-ü Sitte ile dört mezhep imamının eserlerinde bulunma şartından hareket etti. Böylece hadislerin sağlamlık derecelerine özel önem verdiğini ortaya koydu. *El-Mu'cemü'l-müfehres* adlı eserinde, okuttuğu kitapların dayanaklarını, senetlerini, kaynaklarını ortaya koymaktadır.

İbn Hacer sözü edilen eserler dışında; Kur'an ilimleri, fıkıh, akaid, tarih, biyografi, tertip çalışması, dil ve edebiyat gibi muhtelif konularda eserler yazdı...